

ZBIGNIEW HOŁDA

ur. 1950; Ełk

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, PRL
Słowa kluczowe	Lublin, PRL, starania o paszport, paszport, paszport służbowy, wyjazdy za granicę

Starania o paszport w PRL-u

Paszport był własnością Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Nie wiem, jak to było z paszportem prywatnym, bo ja chyba w Polsce Ludowej nie miałem prywatnego paszportu, a może miałem z raz, występowałem i mi dali, ale nie pamiętam. Najlepiej było mieć paszport służbowy, czyli wtedy występował uniwersytet do biura paszportowego, które należało do Służby Bezpieczeństwa, i uniwersytet dostawał paszport dla pracownika i wydawał pracownikowi. W rektoracie się odbierało paszporty i oddawało po powrocie. Paszport służbowy służyć musiał do celów uniwersyteckich oczywiście.

W latach sześćdziesiątych to w ogóle chyba się nie dało za granicę wyjechać, tak przypuszczam. Jako uczeń liceum Staszica byłem na wycieczce w Pradze i to mi sprawiło wielką przyjemność. Była wycieczka szkolna do Pragi czeskiej i cała klasa jechała czy dwie klasy [jechały]. Co do wyjazdów na Zachód, to praktycznie stało się możliwe po roku [19]70, jak nastał Gierek, po Grudniu [19]70 roku. ZSP organizowało wycieczki, byłem w [19]72 roku, jak kończyłem studia, w Austrii na takiej dwutygodniowej wycieczce, dobrze zorganizowanej, takiej wycieczce, żeby człowiek coś zobaczył, to pamiętam. A potem jakoś nie kwapiłem się z żadnymi wyjazdami, ale jako pracownik uniwersytetu miałem paszport. W [19]80 roku w lipcu [wyjechałem] na tę [Letnią] Szkołę Prawa Amerykańskiego do Salzburga do Austrii, no to wtedy dostałem na uniwersytecie paszport elegancko, jakąś tam dietę, ileś tam dolarów, niewiele, żeby dojechać, bilet i tyle. Nie miałem prywatnego paszportu. Potem w stanie wojennym mi ten paszport zabrali, to nie miałem żadnego, potem chyba w [19]87 wyjeżdżałem, wtedy akurat już był taki łagodniejszy kurs i paszporty na uniwersytecie znowu dawali. Jechałem gdzieś do Anglii, potem do Hiszpanii.

Data i miejsce nagrania	2008-12-19, Lublin
Rozmawiał/a	Marek Nawratowicz
Redakcja	Justyna Molik
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"